

DIARI DE MATARÓ

Redacció i Administració: Barcelona, 13 - Telèfon 255 — ANY VIII — DIMARTS 1 ABRIL 1930 — NUM. 2037 — Subscripció: Mataró, 2 ptes. mes. - Fora, 7'50 ptes. trim.

Els lleures del treball

Una de les institucions més curioses d'Itàlia, dins la nova organització del treball, és la anomenada «Opera Nazionale del Dopolavoro». Aquesta organització nacional es preocupa del desenvolupament físic i moral dels obrers procurant despertar en ells activitats intel·lectuals i esportives durant els lleures del treball.

La finalitat sembla ésser la d'enfortir els obrers, física i espiritualment; però segons les declaracions d'un dels caps de l'Opera, l'objectiu veritable no és altre que el de col·laborar a l'ideal del Feixisme en la tasca de l'educació física dels ciutadans, una de les preocupacions del règim actual italià. L'obrer, però, en rep els beneficis de repòs, tant en el que fa referència a la seva cultura física com a la formació del seu esperit.

Fins a tal punt es dona importància a l'obra del Dopolavoro que el cap de la mateixa és el propi Secretari general del Partit dels feixos. Es constituïda per la Federació Italiana d'Excursions i una Comissió Central de jocs i esports.

Les seves activitats han estat ben remarcables durant els anys de la seva fundació. En 1927 organitzà 78.290 manifestacions esportives i creà un conjunt de 3.033 societats dedicades exclusivament a l'esport. I l'any 1928 ja havien arribat a 5.328 les societats adherides dedicades a l'esport entre els obrers.

A més a més, la música, la cinematografia, els espectacles dramàtics i fins el folklore han tingut esplèndides manifestacions. També l'art hi col·labora bon xic a l'empresa, puix l'any 1928, en una reunió de les societats de Venècia, foren 5.000 el nombre d'obriers associats que, per a unes manifestacions esportivo-artístiques, vestiren el vestit regional del país.

L'ensenyament intel·lectual és practica mitjançant escoles nocturnes i en dies de festa, sobretot en el que diu referència a l'ensenyament professional. I darremament s'han donat instruccions perquè els obrers del camp rebin així mateix els beneficis de l'obra mitjançant la creació de biblioteques especialitzades, cursos d'higiene, malalties professionals, puéricultura, etc. I no cal dir com, tenint en compte que el renaixement de l'agricultura italiana constitueix un greu problema en aquell país, es porten a cap ensenyaments pel millorament de boscos i modernització de cultius segons els mètodes de la tècnica de darrera hora. Caldrà dir només que de 7.000 municipis rurals avui 2.100 tenen obres d'organització dels lleures obrers, xifra que s'espera doblar durant l'any 1930.

Les seccions de ferroviaris de l'Obra són les més reeixides. I així han plantat des de la fundació fins ara, entre totes les seccions, un total de 470.000 arbres destinats a la repoblació, 15.000 horts obrers en ple estat de producció, 14.000 jardins i bastit més de 2.000 galliners en els diferents agrupaments rurals d'obriers dels ferrocarrils italians.

I—sempre segons dades oficials, ja que no n'hi ha d'altres—tota aquesta labor costa a l'Estat només que una subvenció anyal de 400.000 lires del Ministeri d'Economia Nacional i un 1.50 per cent de les contribucions sindicals del Ministeri de Corporacions.

Quin serà el resultat de l'Opera Nazionale del Dopolavoro? De l'any 1927 fins a la data (única època d'estadístiques oficials de la mateixa) és poca l'experiència que podem tenir. Dins la mateixa cal descomptar-hi, tanmateix com en totes les coses del feixisme, aquella quantitat de literatura optimista i d'il·lusió que és característica en el règim; per tant, els elements de judici serà són encara poc nombrosos i escassament fonamentats. Però qui pot dubtar que una obra semblant pot portar conseqüències molt desitjables? Sobretot tenint en compte que la jornada de vuit hores sembla ésser ja una conquesta definitiva en el món del treball, conquesta que porta la necessària conseqüència de cercar mitjans per a que l'obrer ocupi el restant de la jornada en tasques de pròpia formació física i moral.

L'únic caire poc simpàtic, però, de la tasca feixista en aquest punt, deriva de que la finalitat de la mateixa millor sembla dirigida al desenvolupament físic dels obrers de cara als quadros militars que no pas de cara al benestar i millorament individual i familiar dels mateixos.

Josep M. Gich

(Prohibida la reproducció)

Aquest número ha passat per la censura governativa

NOTES DE XILE

Espurnes del mes de febrer

I
A primers de mes, un avió «Junkers» pilotat pel capità Fuentes, i portant de passatgers el comandant Merino, director de l'escola d'aviació, del governador de Magallanes i de dos mecànics, feia un vol d'exploració pel sud del país, en cerca de lloc adequat per establir aeròdroms, a l'efecte d'unir el país de nord a Sud, en vies aeronàutiques, va tenir la desgràcia de caure al mar enfront la punta anomenada Carrera, i el mar els anava allunyant de la costa a mida que passava el temps. L'avió llançà el S.O.S en demanda de protecció, el qual fou interceptat per l'estació de ràdio de Llanquihue, la qual la va retransmetre a diferents d'altres, fins que arribà en coneixement del Govern, el qual ordenà que immediatament sortissin dos o tres vaixells en cerca del avió perdut.

Es veu que en caure el capità i dos

mecànics anaren a parar a l'aigua, ja que quan el vaixell, després de cinc hores de recerques, va trobar l'aparell, hi havia solament en ell, el comandant Merino, el Governador i un mecànic. Segons es diu els flotadors no respongueren com era de desitjar, el cas és que del capità Fuentes i dels dos mecànics, és encara l'hora que no se'n sap res.

II
Els dirigents dels partits polítics, comencen a cercar els respectius candidats per les properes eleccions que tindran lloc en el mes de març per a Diputats i Senadors. Després de cinc o sis anys, sense haver-hi hagut eleccions amb motiu del cop d'estat i dels canvis de govern, es una prova aquesta que confirma les manifestacions del Govern actual, de que guiarà al país pel camí normal, sempre i quant no hi haguessin intrigues polítiques.

III
El dia 12, arribaren al port de San Antonio els primers colons alemanys, als quals el govern de Xile, els hi ha

donat tota mena de facilitats, per establir-se i fer produir la terra, previ el pagament abans d'embarcar-se d'un deu per cent del valor dels terrenys, cases i utensilis. Es calcula que han d'arribar prop de cinc mil famílies destinades a l'art de la terra. Han estat molt festejades, tant a l'arribada com al punt on han de dedicar les seves activitats.

IV

Més o menys al mateix dia, va trobar-se pel barri de Macul, un auto de lloguer sol, abandonat i ple de sang per tots costats; com es pot suposar tal cosa feia preveure un assassinat. Aquest fet té intrigat a tot el gremi on el xòfer Moreno, que tal és el nom del suposat assassinat, gaudia de simpaties. El seu cos no ha estat trobat encara. Les autoritats i la Secció de Seguretat, està en campanya per tractar de desxifrar aquest misteri, que ha donat pasta pels diaris i periodistes.

V

Pel dia 22 més o menys, s'espera la vinguda de la corbeta «Sebastià Elcano» en el port de Valparadís. Com es pot suposar la colònia espanyola està fent els preparatius per rebre-la en forma encomiàstica.

VI

A primers d'any, es celebrà el matrimoni de la simpàtica senyoreta de la colònia Na Laura Puig Prat, amb el distingit membre de la col·lectivitat italiana En Gaietà Zuccarelli.

També es va celebrar el matrimoni de la senyoreta Na Isabel Coca amb el senyor Marcos Reyca.

Ha tingut lloc el canvi d'argolles entre la senyoreta Teresa Sabaté i el jove Pere Lorenc.

Les famílies de nostra colònia, han començat com tots els anys ja des del mes passat, a sortir a estiuellar, entre les quals són:

A Cartagena: Martí Vidal i família, Francesc Castañer i senyora.

A Lloleu: Senyora i simpàtica filla d'en Ramon Ujtes.

A Talagante: Senyora i filllets de l'amic Ferran Cucurella.

A Apoquindo: Senyora i filllet d'en Josep Forn.

A Punta Arenas: La senyora d'en Adrià Arqués.

I moltes altres que no em venen a la memòria.

L'hereu Biola

De Música

Associació de Música de Mataró

Demà, a les deu de la nit, en el Teatre Clavé Palace es celebrà el VI concert d'aquest concurs el qual ha estat confiat al Quintet Català compost pels senyors Guillem Garganta (piano), Eduard Bocquet (violí I.er), Antoni Escofet (violí 2.on), Josep Julibert (viola) i Josep Trotta (violoncel).

El programa a executar és el següent:

I
Quintet en do: Antoni Soler (1729-1783)
Allegretto
Andantino
Allegretto en Fuga
Minué
Allegro
(Piano, dos violins, viola i violoncel).

II
Quartet en sol menor. . . . Mozart
Allegro
Andante
Rondó (Allegro)
(Piano, violí, viola i violoncel).

III
Quartet en fa menor «Mobilis» op. 42. . . . Joan Manén
Vigorós temps moderat
Allegretto jocosos
Andante
Alegre rítmic
(Piano, violí, viola i violoncel).

SUITE ORIENTAL

L'anècdota de l'Orient

Gerard de Nerval, l'escriptor del «Voyage en Orient», era un fruit legítim de l'escola romàntica francesa del segle passat. Aquest sol tret de la seva personalitat ja ens revela tota una ideologia. Rodamon impenitent, recercador de tocs nous de color en els costums, pres de l'entusiasme per coses exòtiques i primitives, quan se li esgotà el repertori que podia oferir-li l'Europa, millor, dit, l'Occident, adreçà els seus passos cap a l'Orient per tal de copsar-hi la savoria de menges noves per al seu esperit somniador, ara que les de la terra començaven de semblar-li fades.

No cerqueu en el seu llibre gaires moments de transcendentalisme filosòfic o religiós; ell mai no s'encaparra davant cap problema que tendeixi a distreure la seva atenció del fet present, car perdria la frescor i encís que el fa agradós. Passa en el curs del seu llarg i accidentat viatge per davant dels monuments més venerables i evocadors de l'antiguitat i els més selectes de l'època clàssica, però ell, conseqüent amb la seva dèria del color local els concedeix tan poca importància que al costat dels detalls que dona d'aquest, aquells resten desdibuixats i com en un segon pla.

L'anècdota! Heus aquí la preocupació que hom nota de cap a cap de la seva obra. Des de que surt de la capital de França amb un bon bagatge d'expectacions aventureres, fins que ateny altra volta la terra d'Europa, no hi ha país on no hagi cercat de passar o hagi passat sense voler les mil i una aventures. A l'Orient, doncs, en tots els medis hi ha trobat l'ànima de vegades ingènua, de vegades fiblonant i complicada d'un poble completament al marge de les seves coneixences.

Aquest romàntic d'idees i de vida no s'accontenta d'anar a l'Orient a pendre unes quantes notes a la fàisó d'un objectiu fotogràfic i transcriure-les després en les planes fredes d'un diari de viatge, com han fet la immensa majoria dels que han emprés el viatge d'aquelles terres; ell, des de que hi entra fins que en surt, és l'actor principal d'aquesta mena de pel·lícula que constitueix el seu escrit. En saltar d'Europa a Egipte ja entra de ple en el que podríem dir el seu anecdotari que es desenrotlla del tot dins un marc de forta savoria oriental. Aquest anecdotisme es caracteritza per una participació directa i intensa en la vida indígena de qualsevol país que visiti. Per això mai no té pressa per anar-se'n, car vol haver esgotat tots els caires interessants del viure que s'amguen dessota aquelles fosomes bronzejades de tant rebre els raigs d'aquell sol de justícia que bat a les terres del pròxim Llevant.

Veiem, en ràpid esbós, quin és el most que el nostre escriptor-poeta sap extreure d'aquest raïm bigarrat que és l'Orient per emplenar el beire del seu llibre després d'haver-lo degustat ell a abastament. Desembarca a Alexandria, després d'haver passat per algunes illes

de Grècia i haver-hi tastat alguna menja clàssica-romàntica. i el primer que fa és pendre el vaixell fluvial del Nil per adreçar-se vers El Caire, puix aquella ciutat no li diu res amb les seves runes de l'antigor i amb el caient de modernitat que comença de prendre. A la capital d'Egipte el nostre home s'hi troba com el peix a l'aigua, i sobretot en els barris interiors, car allí es pot dir que s'hi conserva ben pura la vida del país. Així el veiem tot sorprès en topar-se amb aquelles dones cobertes amb el vel i desfigurades amb el canut de canya damunt del nas; adés s'atura davant una escena típica com és un casament a la egípcia, adés és protagonista d'una aventura que li demostra els inconvenients del celibat en terres de musulmans.

Posat en situació d'igualtat amb les gents del país, quant a l'abillament i costums externs, té la mar d'avinenteses de penetrar gairebé tots els secrets de la vida casolana i familiar dels seus habitants tan hermèticament tancada, sobretot en aquells temps, a tots els estrangers de qualsevol religió que fossin. Llavors es llitura en cos i ànima a fruit de les intimitats, tan cobejades pel seu temperament de romàntic, dels costums que es despleguen en els cercles ciutadans d'un cap de dia a l'altre. Se li fan deliciosos les estones passades en el cercle de les danses, de les enraonies, de les baralles; les visites a xeics, personatges, a espectacles religiosos i civils; les intrigues i misteris dels harems, la condició social dels diferents estaments d'amdós sexes que componen aquella societat; les supersticions, creences i contalles amb que està amandada llur vida.

Mentre va d'ací d'allà passant visita als indrets més assenyalats de l'història i de la tradició se li presenten mil ocasions d'anar descobrint amb la seva sensibilitat aguditzada el caràcter oriental, ordinaríament tancat. Assisteix a festes de família, viatja amb els mitjans i a la fàisó dels indígenes, es troba en mil trencacolls inesperats de lladres, perills i escaseses. Tot, però, sap amansir-ho amb la seva bonhomia de tal manera que s'hi veu sempre traspuar l'afany d'adaptació i comprensió, i val a dir que a l'últim quasi hi reïx del tot, car abillat com ells i menant vida a fall de muslim arriba a situar-se completament en el medi que cercava.

Passa d'Egipte a Palestina i d'aquí a Síria. Aquí recomencen les aventures entre mig de tota mena de gent amb que estableix companyonia. Encara va a Turquia a prendre notes i torna a Palestina per terminar aviat amb el viatge a Constantinoble, des d'on retorna a França amb el cap ple de records pintorescos i plaents.

L'anècdota està, doncs, ben descrita en la seva obra i a través d'ella hom pot fer-se ben bé càrrec del tarannà dels orientals en la vida ordinària.

ARA

ELS ESPORTS

Futbol

Camp de l'Illuro

Illuro S. C., 3 - U. E. de Sans, 1

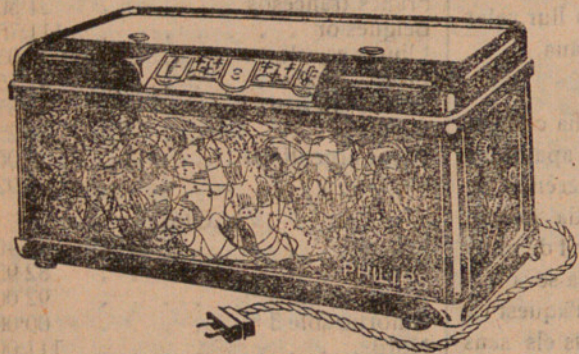
Després d'acabar el partit opinem que el triomf de l'Illuro fou ben merecut, car hauria estat molt injust que després de no estar gens sortits en al-

gunes ocasions per a poder marcar i de portar gairebé sempre les millors iniciatives de joc i de conjunt, s'hagués decantat finalment favorable al Sans, com hauria pogut molt ben succeir de no marcar l'Illuro el segon gol i seguidament el tercer, que fou la «desfeta» de l'Unió. Teniem veritables desitjos de contemplar aquest equip el qual, darremament, ha sofert algunes serioses i seguides ensopagades, encara que no amb

"Radio - Electricidad - Mataró"

CARRER DE BARCELONA, 26
 UNIC DIPOSIT DE PRODUCTES PHILIPS-RADIO

Directes a la corrent

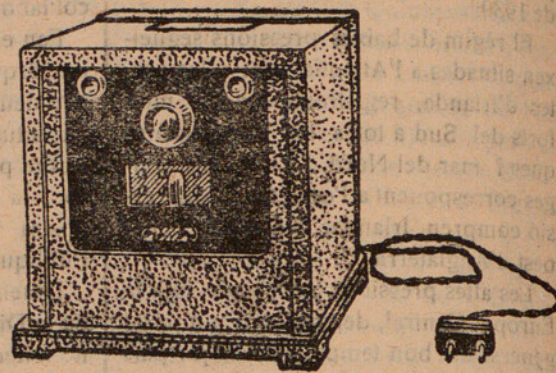

Receptor n.º 2511 Ptes. 1100

COMPTAT I TERMINIS

ACCESSORIS, REPARACIONS I CANVIS

Laboratori Modern :- Preus Reduïts

Receptor n.º 2515 Ptes. 375

LA RECONSTRUCTORA AMERICANA

Casa dedicada a les

Reparacions i neteja de les màquines d'escriure per difícils i delicades que siguin - Abonaments de neteja i conservació

La neteja de les màquines d'escriure és el factor principal pel seu bon funcionament i conservació.

PERE PARRA

Goya, 10-Tel. 72482
 Barcelona

La casa que compta amb més abonats a Barcelona i a Mataró per realitzar els seus treballs amb tota cura i absoluta garantia.

SERVEI A DOMICILI

LAS ENFERMEDADES DEL ESTOMAGO
y de los INTESTINOS
 MALAS DIGESTIONES, VÓMITOS, DOLOR DE ESTÓMAGO, INAPETENCIA, DIARREAS, DILATACIÓN Y ÚLCERA DEL ESTÓMAGO,
 se curan positivamente con el
ELIXIR ESTOMACAL SAIZ DE CARLOS
 poderoso tónico digestivo que triunfa siempre
 VENTA PRINCIPALES FARMACIAS DEL MUNDO

Es desitgen 2 obrers

que vulguin adquirir l'ofici metalurgic.

Jornals corrents.

ALBERT GNAUCK

Sant Isidor, 22

ANTIGA CASA PALAU - Més de 50 anys d'existència

LA HERNIA Curada per 50 pessetes mitjançant el nou vendatge «PERFECT», aquest pràctic aparell sense ressorts, s'enmotlla al cos com un guant, còmode i de resultats positius de contenció i curació radical de la hernia (trencadura). No comprar cap altre vendatge ni braguer sense abans veure i assajar aquest meravellós aparell. Assaigs gratuïts. De 9 a 1 i de 3 a 7. Carrer Ample, n.º 14 (junt a l'església de la Mercè), Barcelona

MOBLES CLARIANA

Exposició i venda de mobles de totes classes i estil
RESTAURACIÓ DE TOTA CLASSE DE MOBLES
 ESPECIALITAT EN ELS ENCÀRRECS
 Bisbe Mas, 17 MATARÓ

APARELLS I MATERIALS DE RADIO

Venda, instal·lació i reparació de tota classe d'aparells

JOSEP CASTANY
 RIERA, 47 MATARÓ

FRANCISCO FABREGAS

SUCCESSOR DE L'ANTIGA «CASA RECODER» FUNDADA EN 1774
 Ofereix a la seva distingida clientela els seus articles de Joieria, Relotgeria i Òptica
Enric Granados, 45 Mataró

IMPREMTA MINERVA. - A la seva botiga ven paper de cartes des del més senzill al de major luxe.

Mobles Josep Jubany

Riera, 53 - MATARO - Barcelona, 9

Dormitoris senzills	des de	295 Pessetes
» amb armari l'un	» »	400 »
» » de dues llunes » »	» »	600 »
Menjadors des de	» »	250 »
Despatxos estil Renaixement	» »	475 »

Vendes al comptat i a terminis :- Facilitats en el pagament

CORRETTGES DE TRANSMISSIÓ

Cuïro usual (curtició vegetal) i cuïro búfalo (curtició al cromo)
 ESTIRADES I RECTIFICADES MECANICAMENT
 Corretja rodona per a polítxes acanalades

PREUS ECONÒMICS

BALMCS, 14 - Successor de RAMON SOTERAS - MATARÓ

Es ven la casa

carrer Sant Bonaventura, n.º 1. Preu: 2.800 duros.

Raó: Plaça del Rei, Sastreria.

Es ven la casa

carrer Sant Bonaventura, n.º 1. Oferei xi preu. Res amb corredors ni comissions. Unicament de propietari a comprador.

Sant Pelegrí, 17.—Mataró.

Es compren

dipòsits de llaua usats per posar oli, que estiguin en bon estat.

Raó: En l'Administració del DIARI.